

Borgarstjórn Reykjavíkur 6. júní 2023

Tillaga borgarfulltrúa Sósíalistasflokks Íslands um að borgarstjórn bjóði Leigjendasamtökunum stuðning vegna kaupa á íbúðum Heimstaden

Leigufélagið Heimstaden hyggst selja um 1700 íbúðir sem það á hér á landi. Stærsti hluti íbúðanna er á höfuðborgarsvæðinu, þar af 450 í Reykjavík. Samtök leigjenda hafa brugðist við og óskað eftir viðræðum við stjórn Heimstaden um kaup á íbúðum félagsins svo þær geti áfram verið í útleigu. Leigjendasamtökin hafa einnig óskað eftir viðræðum við fjármálaráðuneytið og stjórn ÍL-sjóðs um fjármögnun kaupanna. Þá hafa samtökin einnig óskað eftir viðræðum við stærstu lífeyrissjóði um fjármögnun sem og aðkomu innviðaráðuneytis og dómsmálaráðuneytis um nauðsynlegar lagabreytingar er snúa að stofnun og rekstri samvinnufélags leigjenda þar sem hugmynd Leigjendasamtakanna snýr að því að nýtt samvinnufélag leigjenda verði kaupandi og eigandi þar sem leigjendur séu í stjórn rekstrarfélagsins og móti stefnu þess og markmið. Lagt er til að Borgarstjórn Reykjavíkur samþykki að leita til Samtaka leigjenda og bjóða fram stuðning sinn við markmið Leigjendasamtakanna um kaup á íbúðum Heimstaden og útleigu þeirra á kostnaðarverði. Lagt er til að eitt af því sem verði skoðað og rætt er stuðningur sem gæti t.a.m. verið í formi fjárhagslegs stuðnings vegna kaupa á íbúðum í Reykjavík. Lagt er til að borgarritara verði falið að halda utan um verkefnið í samvinnu við önnur svið borgarinnar eftir því sem við á.

Greinargerð

Snemma í maí sl. birtust fregnir þess efnis að leigufélagið Heimstaden ætli sér að hörfa frá Íslandi og muni selja um 1700 íbúðir. Þetta er mikið reiðarslag fyrir leigjendur þar sem fyrirséð er að fjöldi íbúða hverfi af leigumarkaði. Samtök leigjenda brugðust við með því að óska eftir viðræðum við stjórn Heimstaden um kaup á íbúðum félagsins svo þau geti áfram verið í útleigu. Leigjendasamtökin tala fyrir því að íbúðirnar verði leigðar út á kostnaðarverði.

Hugmynd Leigjendasamtakanna felur í sér að nýtt samvinnufélag leigjenda verði kaupandi og eigandi, félag sem hefur það markmið að leigja út á kostnaðarverði og tryggja leigjendum öryggi og langtímasamninga. Einnig að leigjendur sjálfir séu í stjórn rekstrarfélagsins og móti stefnu þess og markmið. Þannig megi stuðla að lækkun húsaleigu og auknu húsnæðisöryggi fyrir leigjendur.

Leigjendasamtökin hafa óskað eftir viðræðum við fjármálaráðuneytið og stjórn ÍL-sjóðs um fjármögnun kaupanna. Einnig hafa þau óskað eftir viðræðum við stærstu lífeyrissjóðina um fjármögnun. Þá hafa samtökin óskað eftir aðkomu innviðaráðuneytis og dómsmálaráðuneytis um nauðsynlegar lagabreytingar er snúa að stofnun og rekstri samvinnufélags leigjenda.

Í tilkynningu frá leigjendasamtökunum kemur fram að þau telji að nokkur magnafsláttur verði á umsömdu kaupverði þar sem Heimstaden spari sér langt sölufarli á 1700 íbúðum. Einnig kemur fram eftirfarandi: „Samtökin reikna með góðum lánskjörum, enda vart hægt að finna betra veð fyrir langtímaláni en í 1700 íbúðum sem allar eru í útleigu.“

Að lokum kemur fram í tilkynningunni að: „Leigjendasamtökin telja að stjórnvöld geti mætt þessum 1700 fjölskyldum og öðrum leigjendum með því að fjármagna þessi kaup. Skaðinn af því að allar þessar fjölskyldur missi húsnæði sitt yrði hryllilegur. Sala Heimstaden á þessum íbúðum út af leigumarkaði mun einnig valda kreppu á leigumarkaði sem mun skrífa upp

leiguverð og grafa undan lífskjörum þúsunda fjölskyldna. Hér er því yfirvofandi neyðarástand sem bregðast verður við af ábyrgð. Tilboð Leigjendasamtakanna kallar eftir þeirri ábyrgð hjá eigendum og stjórn Heimstaden, hjá ráðherrum ríkisstjórnar og stjórnnum lífeyrissjóðanna. Það þarf að koma í veg fyrir áfallið.“

Hér er því lagt til að Reykjavíkurborg veiti samtökum leigjenda liðsinni við þetta verkefni.